РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТИ «НАВИЧКИ SOFT SKILLS, НЕОБХІДНІ ФАХІВЦЮ ДЛЯ УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ»

Анкетування здобувачів освіти проводилося у рамках комплексної теми науково-дослідної роботи Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти **«Кваліфікаційної розрив на ринку праці в умовах війни та повоєнного відновлення економіки України»**.

Анкетування проводилось в період з 01 вересня по 14 листопада 2025 року.

В опитуванні взяли участь **295** здобувачів вищої освіти І та ІІ курсу ОПП «Психологія», ОПП «Педагогіка вищої школи», ОПП «Управління навчальним закладом».

Рис. 1. Розподіл респондентів за освітньо-професійними програмами навчання в БІНПО

Отримані дані свідчать про чітко виражену домінанту освітньо-професійної програми **«Психологія»**, яку обрали **89,8%** респондентів. Це вказує на високий попит на психологічну освіту в БІНПО, актуальність напряму в сучасних соціальних умовах та відповідність програми професійним і особистісним потребам здобувачів освіти.

Частка здобувачів, які навчаються за ОПП **«Педагогіка вищої школи»** (**6,1%**), є значно меншою, що може свідчити про більш вузьку цільову аудиторію цієї програми або орієнтацію на специфічні професійні траєкторії (викладацьку діяльність у ЗВО).

Найменшу частку становлять здобувачі за програмою **«Управління навчальним закладом»** (**4,1%**), що пояснюється її управлінською спрямованістю та орієнтацією переважно на керівні кадри або осіб із попереднім управлінським досвідом.

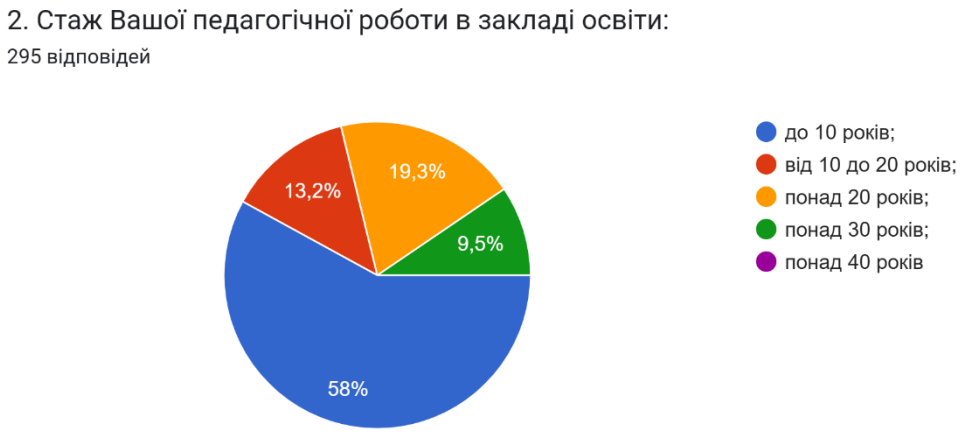

Рис. 2. Розподіл респондентів за стажем педагогічної роботи в закладі освіти

Результати опитування свідчать, що більшість респондентів (**58%**) мають стаж педагогічної роботи **до 10 років**, що вказує на значну частку відносно молодих або таких, що перебувають на етапі активного професійного становлення педагогів. Це може свідчити про відкритість цієї категорії до інновацій, підвищення кваліфікації та опанування сучасних педагогічних і психологічних практик.

Водночас **13,2%** респондентів мають стаж роботи **від 10 до 20 років**, що характеризує педагогів із достатнім практичним досвідом, які поєднують усталені професійні підходи з готовністю до професійного оновлення.

Значну частку становлять педагоги зі стажем **понад 20 років** (**19,3%**) та **понад 30 років** (**9,5%**). Сукупно це **28,8%** опитаних, що свідчить про наявність у закладі суттєвого кадрового потенціалу з високим рівнем професійної експертизи, інституційної пам’яті та наставницьких можливостей.

Рис. 3. Розподіл soft skills за рівнем важливості для професійної діяльності

Отримані дані свідчать, що респонденти чітко орієнтуються на розвиток навичок, безпосередньо пов'язаних із **ефективним прийняттям рішень, роботою в умовах невизначеності та емоційного навантаження**.

Найвищу пріоритетність отримала **здатність оцінювати ситуацію та приймати рішення** (**78%**), що вказує на усвідомлення магістрантами складності сучасних професійних завдань і необхідності швидкої, відповідальної реакції в динамічних умовах.

Високі позиції також посідають **стресостійкість** (**75,9%**), **критичне мислення** (**73,9%**) та **вирішення конфліктів** (**73,2%**). Це свідчить про запит на формування психологічної стійкості, аналітичності мислення та навичок конструктивної взаємодії у складних або напружених ситуаціях професійної діяльності.

До групи навичок із високим рівнем затребуваності належать **комплексне розв'язання проблем** (**65,1%**), **гнучкість і адаптивність** (**64,7%**), **комунікація та саморегуляція** (**63,4%**), а також **робота в команді** і **емоційний інтелект** (по **61,7%**). Це підкреслює важливість міжособистісної взаємодії, емоційної компетентності та здатності ефективно працювати в колективі.

Серед навичок середньої пріоритетності респонденти визначили **орієнтацію на надання послуг іншим** (**56,9%**), **робочу етику** та **управління часом** (по **54,6%**). Вони розглядаються як важливі складові професіоналізму,

однак поступаються за значущістю навичкам кризового мислення та психологічної стійкості.

Найменш затребуваними, порівняно з іншими, виявилися **творчість** (**48,5%**), **управління людьми** (**48,5%**) та **емпатія** (**40,3%**). Це може свідчити про те, що магістранти наразі більше зосереджені на індивідуальній професійній ефективності та вирішенні практичних завдань, ніж на управлінських або глибоко міжособистісних аспектах діяльності.

Загалом результати демонструють прагматичну орієнтацію здобувачів магістратури на розвиток soft skills, необхідних для **прийняття рішень, подолання стресу, аналізу складних ситуацій та ефективної взаємодії в професійному середовищі**. Отримані дані доцільно врахувати під час оновлення освітніх компонентів магістерських програм, посилюючи практикоорієнтовані модулі, тренінги з психологічної стійкості, комунікації та проблемно-орієнтованого навчання.

Рис. 4. Розподіл обраних форм навчальної діяльності для розвитку професійних та soft skills

Результати свідчать, що магістранти надають **перевагу інтерактивним та практично орієнтованим формам навчання**.

Найвищий рівень популярності мають **тренінги** (**77,3%**) та **майстер-класи** (**68,1%**). Це свідчить про запит на **активні, практичні, інтерактивні формати**, які дозволяють відразу застосовувати отримані знання та навички на практиці, відпрацьовувати кейси та отримувати зворотний зв’язок.

Серед форм середньої популярності знаходяться **інформальна освіта (самоосвіта, саморозвиток за індивідуальною освітньою траєкторією)** (**57,6%**) та **курси підвищення кваліфікації / здобуття вищої освіти** (по

52,5%). Це свідчить про готовність здобувачів самостійно планувати власний розвиток і поєднувати його з формальними освітніми програмами.

Менш затребуваною формою є **виконання нових професійних завдань** (**45,1%**) та **стажування** (**35,9%**). Це може пояснюватися обмеженими можливостями для практичного застосування нових завдань у межах поточного навчального процесу або відсутністю достатньої кількості організованих стажувань у закладах.

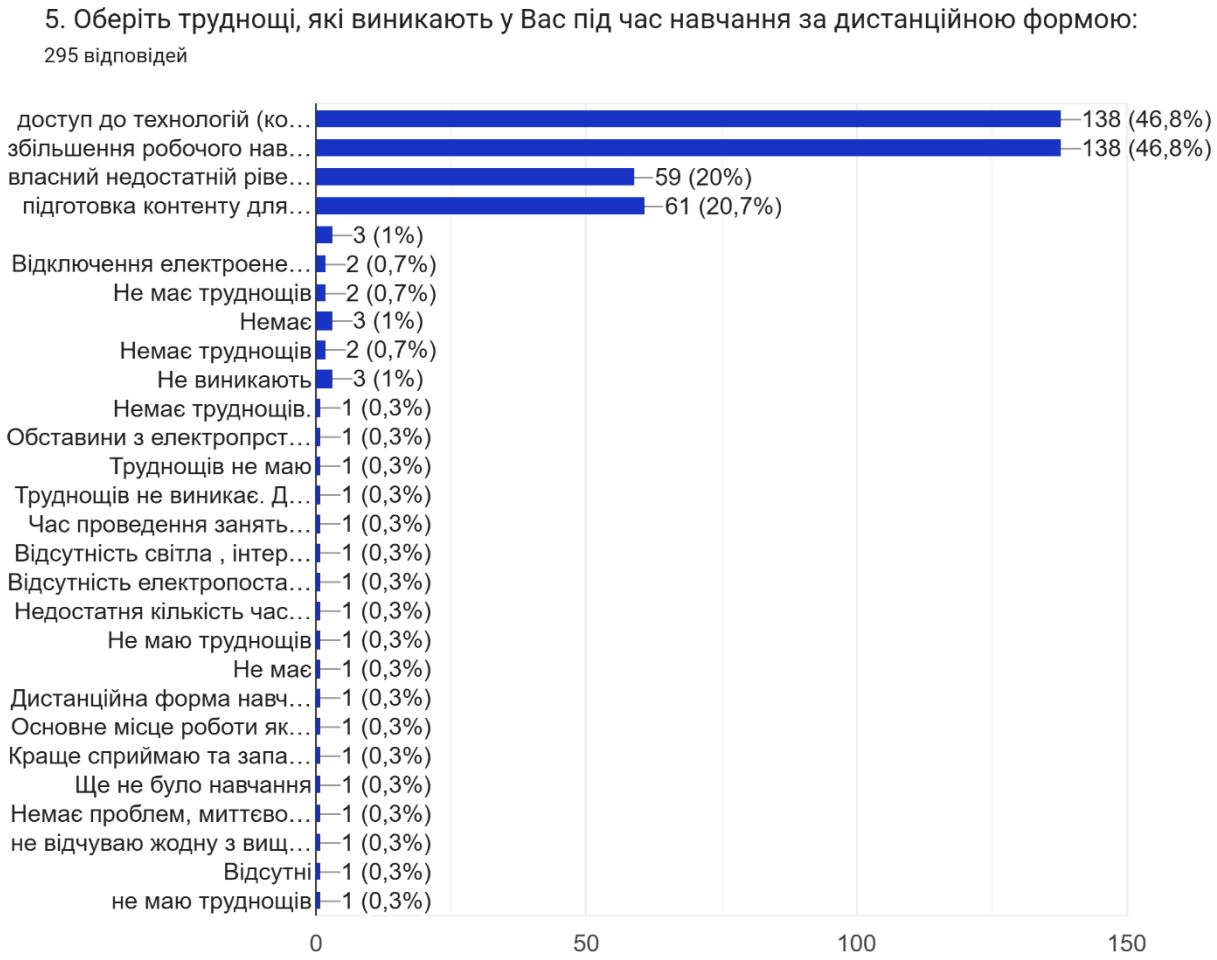

Рис. 5. Труднощі дистанційного навчання здобувачів

Результати свідчать, що головними проблемами для здобувачів магістратури при дистанційному навчанні є **технічні та організаційно-психологічні бар'єри**.

1. **Технічні труднощі**:

➢ Доступ до технологій (комп'ютери, програмне забезпечення, нестабільне підключення до Інтернету) зазначили **46,8%** респондентів. Це

показує, що майже половина здобувачів стикається з проблемами забезпечення базових умов для ефективного онлайн-навчання.

2. **Психологічне та організаційне навантаження**:

- Збільшення робочого навантаження і стресу при дистанційній роботі також відчувають **46,8%** респондентів. Така статистика свідчить про значну складність поєднання навчання та професійної діяльності, що потребує додаткової підтримки та адаптаційних механізмів.

3. **Середні за значущістю труднощі**:

- Підготовка контенту для дистанційного навчання (**20,7%**) та власний недостатній рівень цифрової компетентності (**20%**) – це виклики, які потребують **професійних тренінгів і наставництва** для підвищення цифрової грамотності та навичок створення матеріалів.

4. **Мінімальні труднощі**:

- Відсутність електроенергії – **4%**, відсутність проблем – **3%**, а проблеми через основне місце роботи – **0,3%**. Це свідчить, що лише невелика частина здобувачів не стикається з технологічними чи організаційними бар'єрами, а більшість викликів пов'язані саме з технічною та психологічною підтримкою.